

Datum

2025-10-12

Adress

Rönnebladsgatan 1 B

Diarienummer

GRF-2025-8559

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Revidering av Plan för arbetet mot islamofobi och antimuslimsk rasism; nu fråga om remiss STK-2025-859

Sammanfattning

Utgångspunkten för grundskolenämndens yttrande är de ställningstaganden grundskolenämnden gjorde i yttrandet om den ursprungliga planen (GRF-2023-40219). Grundskolenämnden redogör nedan för svaren på de frågor som skickats ut i samband med remissen på den reviderade planen.

Yttrande

1. Hur ställer sig er nämnd/bolag till föreslagen förändring av ansvars- och målstruktur?

Grundskolenämnden ställer sig positiv till ansvars- och målstrukturen med invändningen mot att det ska finnas krav på att nämnderna ska behöva ta fram egna handlingsplaner (se fråga 2.).

Grundskolenämnden anser att det är viktigt att vara medveten om att grundskolorna och grundskoleförvaltningen är ålagda att arbeta med områdena som behandlas i planen, utifrån de nationella styrdokumenterna. Grundskoleförvaltningen och grundskolorna har ett tydligt förankrat uppdrag utifrån de nationella styrdokumenterna för grundskolan och skollagen; som tydligt bland annat anger att skolorna ska arbeta mot alla former av rasism och former av diskriminering. Utifrån det anser grundskolenämnden att det är av stor vikt att ytterligare insatser och eventuella handlingsplaner tar hänsyn till detta.

Det saknas fortfarande information om hur barnkonsekvensanalys har gjorts i framtagandet av handlingsplanen. Då planens innehåll på många sätt kommer att beröra barn, är det av yttersta vikt att en barnkonsekvensanalys genomförs.

Grundskolenämnden anser även att det fortfarande är av vikt att informera om att samtliga grundskolor har framtagna planer mot kränkande behandling. Krav på detta återfinns i kapitel 6 i skollagen och skolorna måste följa upp och revidera dessa årligen.

2. Hur ställer sig er nämnd/bolag till förslaget om att nämnder och helägda kommunala bolag ska ta fram en handlingsplan för arbetet?

Grundskolenämnden anser att det inte ska vara ett krav att nämnder och i förlängningen förvaltningar är ålagda att ta fram egna handlingsplaner inom området. Det finns redan i dagsläget många lagar, styrdokument och handlingsplaner som grundskolenämnden och grundskoleförvaltningen förhåller sig till och grundskolenämnden bedömer att ytterligare handlingsplaner inte kommer underlätta arbetet mot diskriminering och kränkande behandling. I grundskolenämndens systematiska kvalitetsarbetet följs redan idag arbetet upp och grundskolenämndens bedömning är att den uppföljningen är tillräcklig.

Grundskolenämnden anser även att det finns en risk att framtagande av enskilda handlingsplaner inom enskilda delar av diskrimineringsgrunderna, kommer att medföra att fler handlingsplaner kommer att behöva tas fram och anpassas efter alla delar som utgör diskrimineringsgrunderna. I Malmö stads policy för mänskliga rättigheter står det att "[s]amtliga nämnder och bolagsstyrelser har ett ansvar för att omsätta policyns vägledande principer och integrera dessa i verksamhetsplanering och uppföljning.". Grundskolenämnden anser att denna princip även bör gälla i detta fall och att inga enskilda handlingsplaner för nämnderna ska behöva tas fram.

Samtidigt som detta ärende bereds, är också "GRF-2025-8556 Plan för arbetet mot afrofobi och antisvart rasism; nu fråga om remiss" under hantering, där samma krav ställs gällande framtagande av en specifik handlingsplan. Det innebär att utöver policyn för arbetet med mänskliga rättigheter och de planer som tas fram för respektive skola gällande arbete mot diskriminering och kränkande behandling och som följs upp på huvudmannanivå; ska även två till planer till tas fram. Bedömningen är att detta även kan leda till att ännu fler planer kommer att behövas ta fram för andra diskrimineringsgrunder eller delar av enskilda diskrimineringsgrunder.

3. Hur ser er nämnd/bolag på föreslagen uppföljningsstruktur för arbetet?

Uppföljning av grundskolornas värdegrundsarbete görs bäst i det systematiska kvalitetsarbetet. Grundskolenämnden vill framföra att den uppföljningen räcker inom området och att det inte bör ställas krav på parallella processer för detta.

4. Har er nämnd/bolag några andra synpunkter som ni vill lyfta?

I planen hänvisas till Diskrimineringsombudsmannens ”forskning” i form av rapporten ”Kedjor av händelser: en analys av anmälningar om diskriminering från muslimer och förmodade muslimer”. Denna rapport är från 2016 och rimligtvis borde det skett någon typ av förändring på nästan tio år.

5. Hur bedömer er nämnd/bolag möjligheten att bidra i arbetet utifrån föreslagen plan?

Grundskolenämnden bedömer att utifrån det arbete som bedrivs i grundskolorna utifrån de nationella styrdokumenterna, genomförs redan mycket av det som efterfrågas i planen. Till detta kommer även de insatser som genomförs av Pedagogisk Inspiration. Inom område islamofobi och antimuslimsk rasism har Pedagogisk Inspiration genomfört följande:

- Utbildningar om antimuslimsk rasism och islamofobi har erbjudits till elever, personal och skolledare.
- Utbildningspaket med hågkomstresor till Bosnien och Hercegovina och Norge har erbjudits skolor för att bearbeta historiska och samtida trauman kopplade till antimuslimsk rasism och islamofobi.
- Workshop kring filmen "Sevap/Mitzvah" - kopplat till både antimuslimsk rasism och islamofobi och antisemitism
- Gemensam workshop för elever som varit på olika hågkomstresor till Bosnien och Hercegovina och Polen. Samtal och reflektion om hur antimuslimsk rasism och islamofobi och antisemitism kan drabba människor och vad det kan leda till

Till detta tillkommer arbetet kopplat till ”Grundskolefotboll mot rasism” som genomförs årligen av Pedagogisk Inspiration och grundskoleförvaltningen, samt boken ”Jag är värdefull – Mot en mänskliggörande barnrättspedagogik” som Pedagogisk Inspiration varit med och tagit fram.

Ordförande

Sara Wettergren (L)

Förvaltningschef

Peter Lindberg

Lisa Stolpe (V) och Leia Wolke Wemmert (V) anmäler muntlig reservation till förmån för eget förslag.

John Eklöf (M), Gustaf Kock (M) och Karl-Assar Bagewitz (M) avser inkomma med ett särskilt yttrande, se bilaga 8.

Magnus Olsson (SD) och Richard Åhman Persson (SD) avser inkomma med ett särskilt yttrande, se bilaga 9.